

Holdijk

de Wet milieubeheer en meer doelvoorschriften voor een gigantische deregulering hebben gezorgd. Voor 75% van alle inrichtingen is de vergunningplicht door algemene regels vervangen en het aantal beroepen op de Afdeling bestuursrechtspraak is aanzienlijk teruggelopen.

Als het gaat om de introductie van certificeringssystemen, waarbij overheidstoezicht wordt vervangen door controles door certificatie-instellingen, lijkt enige voorzichtigheid en terughoudendheid geboden. Blind vertrouwen op de aanwezigheid van een certificaat als bewijs van de daadwerkelijke naleving van regels, blijkt in de praktijk nog al eens riskant. Voorwaarden voor het goed werken van certificeringssystemen lijken in ieder geval ook dat betrokken overheidsdiensten goed geïnformeerd blijven over wat er in de betreffende sector omgaat en dat gebleken is dat er al enig zelfregulerend vermogen in de sector aanwezig is. Iets vergelijkbaars geldt voor vormen van zogenaamd metatoezicht, waarbij als het ware de speurhondfunctie van de overheid wordt vervangen door een waakhondfunctie.

De nota Bruikbare rechtsorde wil ook een proces van herziening en herijking van een wetgeving op het gebied van bestuursrecht in gang brengen, teneinde de bruikbaarheid van de Algemene wet bestuursrecht voor burgers en bestuursorganen waar nodig en mogelijk te vergroten. Op dit punt heb ik enkele vragen over de voortgang van een en ander. Welke verdere ontwikkeling wordt voorzien wat betreft het voorontwerp wetsvoorstel omgevingsrecht? Wat is de stand van zaken met betrekking tot het voornemen om een schadevergoedingsregeling in de Algemene wet bestuursrecht op te nemen? Ingrijpen van de wetgever lijkt mij hier dringend noodzakelijk, omdat naar mijn inzicht de rechtsontwikkeling op dit punt sinds een aantal jaren uit de hand is gelopen. Eenzelfde vraag stel ik met betrekking tot een wettelijke regeling van het hoger beroep. Met name aan de zogenaamde bestuurlijke lus, welke benadering door het kabinet wordt toegejuicht, zitten nogal wat haken en ogen. Zo concludeerde de Raad van State dat de bestuurlijke lus vooralsnog onvoldoende een effectieve waarborg biedt voor een tijdig onherroepelijk besluit. Dat de bestuurlijke lus geen bestuurlijke strop worde!

Een soortelijke vraag, dus over de voortgang, stel ik met betrekking tot de invoering van een vorm van incidenteel hoger beroep, oftewel beroep, in te stellen bij verweerschrift. Een pleidooi daarvoor is gevoerd door de commissie Evaluatie Algemene wet bestuursrecht II, de commissie-Boukema. Incidenteel hoger beroep zou mijns inziens inderdaad een positieve uitwerking kunnen hebben op het evenwicht tussen partijen in het hoger beroep.

Ten slotte viel mijn oog op een zinnetje in de toelichting bij de begroting 2006, pagina 9. Daar staat: "Bezien wordt of het programma ook iets zou betekenen voor de wetgeving van decentrale overheden." Dat kan ik mij voorstellen, omdat het immers niet ondenkbaar is dat vermindering van rijksregelgeving leidt tot extra regelgeving bij de medeoverheden. Daar zijn voorbeelden van te geven. Er is dus eigenlijk sprake van verplaatsing.

In dit verband wil ik speciaal aandacht vragen voor de toepassing van de bestaande regelgeving door bezwaarschimmies in met name gemeenten, maar ook in provincies. Die commissies gaan steeds sterker op de formele toer door het toetsen van het primaire besluit op uitsluitend rechtmatigheid, hetgeen bepaald niet

bijdraagt aan een informele conflictoplossing. De vuistdikke handleiding van Justitie voor de behandeling van bezwaarschriften draagt daar naar mijn smaak ook niet echt toe bij. Zouden de betrokken bewindslieden bij deze kwestie niet hun mediationpet op moeten zetten en moeten nagaan hoe het karakter van een daadwerkelijke conflictoplossing in bezwaar kan worden bevorderd?

Ter afsluiting merk ik nog het volgende op. Wij lieten blijken dat onze fracties de filosofie achter de nota Bruikbare rechtsorde in principe kunnen onderschrijven. Wij stelden vragen bij de uitvoering en vroegen aandacht voor de risico's. Wij zijn gematigd in onze verwachtingen, maar doen niet cynisch over mogelijke resultaten. Het terugdringen van de regeldichtheid is een weerbarstig en complex vraagstuk. Het is een in onze maatschappij waarschijnlijk niet op te lossen probleem. Wij hopen dat het huidige, maar ook het komende kabinet volhardend op de ingeslagen weg voortgaat, ook al zal de einder voortdurend verschuiven, want de utopie is een illusie.

De heer **Franken** (CDA): Voorzitter. Het gesproken woord geldt natuurlijk, maar ik wijs erop dat in de laatste zinnen van de geschreven tekst van de heer Holdijk iets anders staat dan wat hij heeft uitgesproken. Er staat: Het is een op te lossen probleem. De heer Holdijk zei: Het is in onze maatschappij waarschijnlijk een niet op te lossen probleem. Ik meen dat hij de laatste opvatting voor de juiste houdt.

De heer **Holdijk** (SGP): U hebt mij recht verstaan.

De **voorzitter**: Ik dank de heer Franken hartelijk voor de verheldering en de heer Holdijk voor zijn beschouwing.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.55 uur tot 14.25 uur geschorst.

Voorzitter: Timmerman-Buck

Aan de orde is de **herdenking van de heer M.J.J. van Amelsvoort**.

De **voorzitter**: Ik verzoek de leden, te gaan staan.

Op 30 mei jongstleden is oud-CDA-senator Marius van Amelsvoort op 75-jarige leeftijd overleden. Hij was lid van de Eerste Kamer in de periode van 1969 tot en met 1971. Zijn carrière startte in 1957 met de functie van economisch analist op de Amerikaanse ambassade in Den Haag. Na hoofd te zijn geweest van de afdeling Economische en Statistische Zaken bij de toenmalige Postcheque- en girodienst, was hij daarna twaalf jaar directeur Algemene Zaken bij de Boerenleenbank in Eindhoven. Zijn eerste stap in de politiek maakte Marius van Amelsvoort al als achttienjarige toen hij voor de KVP een plaatselijke jongerenafdeling oprichtte. Ook in zijn studententijd was hij actief in allerlei politieke bijeenkomsten. Een van de ambities die hij destijds had, was de oprichting van één christendemocratische fractie in het toen nog toekomstige Europees Parlement. In 1969

Voorzitter

maakte hij van zijn politieke interesses zijn werk tot aan het einde van het kabinet-Lubbers III.

Marius van Amelsvoort was in totaal in drie kabinetten staatssecretaris: twee keer van Financiën in Van Agt I en Lubbers III en een keer van Binnenlandse Zaken in Lubbers I. Met twee korte onderbrekingen was hij daarvoor lid van de Tweede Kamer vanaf 1971 tot en met 1980, maar zijn politieke loopbaan begon hier, in de Eerste Kamer, bij de KVP-fractie. Dat lidmaatschap combineerde hij enige tijd met het lidmaatschap van het Europees Parlement.

Ondanks het grote tijdsbeslag dat zijn politieke werkzaamheden met zich bracht, wist hij ook door middel van vele nevenfuncties jarenlang direct contact te houden met het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld. Hij bekleedde een aantal commissariaten, maar werd bijvoorbeeld ook in 1995 voorzitter van de ouderenbond Unie KBO. Vanuit die rol heeft hij ouderen op de kaart gezet bij de politiek. Binnen de KVP was hij actief: voorzitter van de afdeling Veldhoven, de statenkring Eindhoven en de kieskring Den Bosch. Van daaruit werd hij lid en later vice-voorzitter van het nationaal partijbestuur. Ook was hij redacteur van het Katholiek Staatkundig Maandschrift en gaf hij voor de nieuwsrubriek Echo van de KRO op gezette tijden achtergrondinformatie over financiële en monetaire ontwikkelingen.

Hier, in de senaat, had hij financiën in zijn portefeuille. Hij was ontegenzeggelijk een vakman, inhoudelijk zeer deskundig, degelijk en integer. Onze oud-collega was geen man van de Bühne. Liever opereerde hij wat meer op de achtergrond. Mensen die hem van nabij hebben meegemaakt, zullen zich herkennen in het beeld van een hartelijke en zeer betrokken man die belangrijk werk heeft verricht en veel wetgeving tot stand heeft gebracht. Hij is in de loop der jaren onderscheiden als Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw en als Commandeur en Grootofficier in de Orde van Oranje Nassau. De Eerste Kamer is hem dankbaar voor wie hij was en voor wat hij heeft betekend. Ik hoop dat deze herinnering aan zijn bijdrage een steun is voor zijn familie bij het verwerken van hun verdriet.

Ik verzoek u om een moment stilte in acht te nemen.

(De vergadering neemt enkele ogenblikken stilte in acht.)

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van titel 7.10 (arbeidsovereenkomst) van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot het concurrentiebeding (28167)**.

(Zie vergadering van 30 mei 2006.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Voorzitter. Twee weken geleden heeft de minister van Justitie op onnavolgbare wijze zijn best gedaan om het wetsvoorstel Concurrentiebeding te verdedigen. Helaas heeft hij de VVD-fractie niet kunnen overtuigen. De VVD-fractie is van oordeel dat het wetsvoorstel kwalitatief niet voldoet, omdat het leidt tot

een grotere rechtsonzekerheid en rechtsongelijkheid dan de bestaande regeling, zoals deze is uitgekristalliseerd in de jurisprudentie. De VVD-fractie zal dan ook tegen het wetsvoorstel stemmen.

Mevrouw **Westerveld** (PvdA): Voorzitter. Ik zal deze stemverklaring mede namens de fractie van de SP afleggen.

De behandeling van dit wetsvoorstel heeft geleerd hoezeer het voor bijna alle fracties in dit huis een hoofdpijndossier vormt. Het was al een zwaar bevochten compromis in de vorm waarin het Tweede Kamer bereikte, en het is er door alle aangebrachte wijzigingen niet fraaier op geworden. Niettemin zullen onze fracties dit wetsvoorstel steunen, omdat wij het beoogde artikel 653 inhoudelijk nog altijd beter vinden dan de huidige wetsbepaling. Dit was de afweging waarvoor wij stonden.

De vaste Kamercommissie ontving aan het eind van de afgelopen maand nog een vraag van een werknemer die eigenlijk aan het hart van dit wetsvoorstel raakt. Deze man wil van ons weten of hij een door hem ondertekend concurrentiebeding van drie jaar kan laten terugbrengen tot één jaar, als dit wetsvoorstel wordt aangenomen. Deze werknemer heeft zich na zijn dienstverband als ondernemer in dezelfde branche gevestigd en hij kan nu drie jaar lang geen kant uit. Er zijn nog andere punten van verbetering dan de beperking van de duur van het beding, maar dit punt is voor onze fracties toch wel een van de zwaardere.

Wij danken de minister voor de twee verduidelijkingen die hij heeft gegeven en die voor ons de angel van de rechtsonzekerheid voor een aanzienlijk deel uit het wetsvoorstel verwijderd hebben. De eerste verduidelijking is dat voor de uitleg van het achtste lid de wettekst en niet kwalificatie relatiebeding bepalend is, de tweede dat een werkgever niet zo makkelijk onder zijn vergoedingsplicht uit kan als het dienstverband geruime tijd geduurd heeft.

Kortom, dit wetsvoorstel verdient zeker geen schoonheidsprijs, maar het ei dat twee weken geleden voor ons is gepeld, is nog zo vol dat er ook weer niet van een lege dop gesproken kan worden.

De heer **Van de Beeten** (CDA): Voorzitter. Onze fractie heeft met waardering kennisgenomen van de intenties waarmee beide bewindslieden dit wetsvoorstel in deze Kamer hebben gepresenteerd en verdedigd. Het streven naar een goed evenwicht van de positie van de werkgever en die van de werknemer is in het licht van de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van arbeidskeuze een zaak die ook onze fractie zeer na aan het hart ligt. Wij menen echter dat de uiteindelijk gekozen vormgeving niet juist is. De drie punten waarom het in de discussie ging – de nietigheid van het concurrentiebeding indien de vergoeding achteraf niet billijk blijkt te zijn, de regeling van het "relatiebeding" en de mogelijke koppeling van de vergoeding aan die bij ontbinding van een arbeidsovereenkomst – zijn voor ons een reden om onze instemming aan dit wetsvoorstel te onthouden. Wij verwachten wel dat beide bewindslieden zich er opnieuw op zullen beraden, hoe dat betere evenwicht wél tot